

Bibliografski opis

CICERO, Marcus Tullius

M.T. Ciceronis Officiorum libri tres, commentantibus Petro Marso, Francisco Maturantio, & Ascensio. - Venetiis : apud Hieronymum Scotum, 1568. - [4], 221 f. ; 2°

Sorodni elektronski vir: http://www2.arnes.si/~kppomm/cinquecento/cicero_1568.pdf.
- Signature: * 4, A-Z 8, AA-DD 8, EE 6. - Kazali - Na prednji platnici žig: Biblioteca civica Pirano: POMPI. - Na nasl. strani žig: Ufficio comunale di Pirano: POMPI

Prstni odtis (po fei): 6348 fai- i-oc cotu 3 MDLXVIII: POMPI

1. Marso, Pietro, ?-1511 [komentator]
2. Maturanzio, Francesco, 1443-1518 [komentator]
3. Badius, Josse, 1462-1535 [komentator]

1

Sign.: BC 1001001
COBISS.SI-ID 320244

Bibliografske opombe

avtor Mark Tulij Cicero (106-43 pr.n.š.) sodi v klasično obdobje rimske književnosti, v t. i. zlato dobo, ki je trajala od Suline diktature do Avgustove smrti. Književnost Cicerove dobe je veren odraz razrednih bojev takratne rimske družbe. Polstoletni prehod od republike do principata so označili zadnji politični obračuni in državljanske vojne med plemstvom in ljudstvom. Rimski imperializem je poleg barbarov zaslužnil tudi domače prebivalstvo, iz krvavih bojev, katerih žrtvi sta bila tudi Cezar in Cicero, pa je kot zmagovalec izšel Oktavijan (Avgust). Cicero je bil kot član premožne plemiške družine deležen izvrstne izobrazbe, najprej je študiral retoriko, nato pravo in filozofijo. Hitro je napredoval do konzula in senatorja, nekaj časa moral preživeti v izgnanstvu v Solunu in Draču, po vrnitvi v Rim se je ukvarjal s književnostjo, v senatu pa zagovarjal konzervativna stališča in kritiziral triumvira Antonija, ki ga je zato ukazal ubiti. Njegov izreden jezikovni stil je vplival na omiko evropskega človeka vse do najnovejših dni. Ohranjenih je okrog 58 političnih in sodnih govorov, v 15. stoletju pa je bil najbolj tiskan avtor. Po zaslugi ohranjene korespondence z družino in prijatelji je verjetno najbolj poznana osebnost antičnega Rima¹

vsebina Cicerovo zadnje, a zelo vplivno filozofsko delo *De officiis* je izdal Girolamo Scoto že leta 1554.² Sodi med dela, ki jih je sam avtor poimenoval prepise (*apographa*), saj gre za prevedene strokovne in popularne grške originale, ki jih je Cicero dopolnil z rimskimi primeri.⁵

založnik Girolamo Scoto je bil založnik in tiskar v Benetkah v letih 1539-1573. Dejavnost je z drugimi dediči prevzel od Ottaviana. Sicer je bil sin Bernardina in brat Paola, Ottaviana in Lodovica. Kot glasbenik je izdajal tudi glasbene tiske.⁴ Po nekaterih virih je bil družabnik brata Ottaviana in nečaka Francesca, sina brata Paola, sicer knjigarja v četrti San Salvatore. V zakonu s Cesareo Sinistri ni imel potomcev. Umrli je septembra 1572, nečak Melchiorre je delal do leta 1600.⁵

pojavlja se z imeni Girolamo Scotto, Girolamo Scoto, Hieronymus Scotus, Hieronymus Scottus, Hieronymus Schotus, Hieronymus Schottus

signet na naslovni strani grifon na amfori v okviru, okrašenem z alegoričnimi podobami. na zadnji strani med registrom in kolofonom Slava (*Fama*, simbol beneške slave - ženska podoba s krili z levico drži pred usti rog, z desnico ščit z začetnicami O. S. M., ob bokih bradata moška s puščicami, nad njo Merkur z glasniško palico in vencem, s katerim jo krona). Podobno ima Alessandro Griffio z enakim geslom.

motto *Famam extendere factis est virtutis opus* (Častno je širiti našo slavo z junaštvi - Eneida, X, 467)

Fizični opis

¹ Budimir, M.: *Litterae latinae*, str. 7-8.

² <http://www.ilabdatabase.com/php/catalogues.php3?catnr=1671&membernr=72&custnr=&lang=>

³ Budimir, M.: *Litterae latinae*, str. 8.

⁴ Skupnost Sv. Jurija je l. 1565 Girolamu Scotu plačala 550 lir za tisk 500 izvodov nekega glasbenega tiska. - Richardson, B.: *Printing, writers and readers in Renaissance Italy*, str. 65-66.

⁵ <http://edit16.iccu.sbn.it/ima.htm>

pisna podlaga ročno izdelan papir, debelejšje vodne črte pokončne, trije različni vodni znaki v sredini lista, dodatni vodni znaki v spodnjem in zgornjem zunanjem kotu

številčenje, signature, register, kustosi, živa pagina

foliacija v arabskih številkah se začne z besedilom s snopičem A

označbe snopičev prvi snopič označen z asteriskom *, nato A-Z in AA-EE, listi označeni z arabskimi številkami 2-4, označena prva polovica snopiča, na prvi polovici listov snopiča norma (M.T.C. OFFIC.)

vrste snopičev kvaterniji, * je binij, EE pa ternij

register na recto strani zadnjega lista nad signetom

kustosi na vsaki strani

živa pagina na vsaki strani nad besedilom

okrasi, ilustracije, signet, zapis

vrsta pisave kurziva za Cicerovo besedilo, komentarji v antikvi

inicialke historizirane inicialke v treh velikostih

potek besedila dvokolonsko

okrasi Cicerov portret na prvi strani besedila v dekorativnem okviru, sestavljenem iz večkrat ponovljenega enotnega odtisa (vitice), enako na naslovni strani in nad naslovi med besedilom

signet na naslovni strani in na recto strani zadnjega lista

marginalije kratka označba pripadajočega besedila, citati

rokopisne opombe ni

vezava

format 30,6 X 22 cm

vezice tri nepoudarjene

material platnic in prevleka (verjetno) prevezano, pergament

kapital kapitala in kapitalski vezici

hrbet cevast, šivan, pergament, z napisom MAR. TUL. CI

ohranjenost

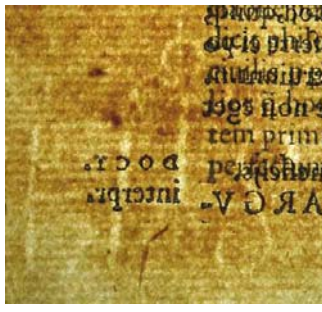
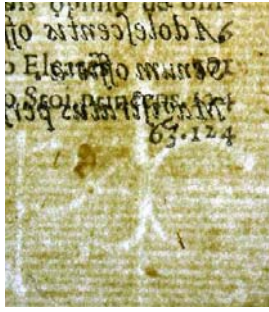
poškodbe na vezavi vezava poškodovana, obrabljena, strgani vezici, na platnicah madeži zaradi vlage in železotaninskega črnila

poškodbe na knjižnem bloku obrabljenost, madeži zaradi vlage

izvor na hrbtu nalepka Civica biblioteca Pirano z oznako O 8/12, na prednji platnici žig Biblioteca civica Pirano z enako oznako, na naslovni strani žig Ufficio comunale di Pirano

vodni znaki

dodatni vodni znaki

dodatni vodni znak na spojnih listih